

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/20/1737

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni juhtivinspektor Sirje Biin
Otsuse tegemise aeg ja koht	25.06.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	14.05.2020
Teabevaldaja	Pärnu Linnavalitsus aadress: Suur-Sepa 16, 80098 Pärnu e-posti aadress: linnavalitsus@parnu.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: Xxxxx x-x, Xxxxx e-posti aadress: xxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 24.04.2020 esitas vaide esitaja Pärnu Linnavalitsusele teabenõude, milles palus väljasta 10 asendustasu maksmise käskkirja koos asendatava nimega. Juhul kui asendamise põhjus sisaldab eraelulist teavet, siis palus vaide esitaja selle kinni katta.
- 04.05.2020 jättis linnavalitsus dokumendi 4.2-1/63/2020 väljastamata. Ülejäänud 9 dokumendil oli asendatava nimi ja asendamise põhjus kinni kaetud (alus AvTS § 35 lg 1 p 12) kuna linnavalitsus leidis, et asendatava ametniku nime ja asendamise põhjuse avaldamine riivavad eraelu puutumatus.
- Kuna vaide esitaja leidis, et asendatava nime ja asendamise põhjuse kinni katmine ei ole õiguspärane, esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

24.04.2020 teabenõudega palusin mh dokumente (10) milledele oli dokumendiregistris paigaldatud juurdepääsupiirang eraelu kaitseks ja mis käsitlesid asendustasu maksmist puuduva ametniku (teenistuja) asendamise eest.

Dokumendid palusin väljastada koos ametnike nimedega keda asendati. Juhul kui asendamise põhjus (haigus vm selline) riivab eraelu puutumatust siis palusin katta põhjus kinni. Piiranguga teabeks ei saa kindlasti olla asendaja ja asendatava ametniku nimi.

4.2-1/63/2020 Asendustasu maksmine 23.04.2020 4.2-1/59/2020 Asendustasu maksmine 13.04.2020 4.2-1/60/2020 Asendustasu maksmine 13.04.2020 4.2-1/61/2020 Asendustasu maksmine 13.04.2020 4.2-1/54/2020 Asendustasu maksmine 02.04.2020 4.2-1/55/2020 Asendustasu maksmine 02.04.2020 4.2-1/51/2020 Asendustasu maksmine 24.03.2020 4.2-1/49/2020 Asendustasu maksmine 19.03.2020 4.2-1/40/2020 Asendustasu maksmine 09.03.2020 4.2-1/35/2020 Asendustasu maksmine 28.02.2020

Vastuskirjaga 04.05.2020 nr 4.3-7/3720-1 jättis linnavalitsus dokumendi 4.2-1/63/2020 väljastamata ega põhjendanud mis seda takistas tegemast.

Ülejäänud 9 dokumendil oli asendatava nimi ja asendamise põhjus kinni kaetud (alus AvTS § 35 lg 1 p 12) kuna linnavalitsus leidis, et asendatava ametniku nime ja asendamise põhjuse avaldamine riivavad eraelu puutumatust. Kuidas asendatava nime avaldamine tema eraelu puutumatust riivab seda linnavalitsus ei selgitanud (isegi ametijuhendites on asendamine välja toodud). Nõustun, et asendamise põhjus võib riivata eraelu puutumatust (haigus , dekreet vm) kuid ei nõustu, et asendatava ametniku nime avaldamine saaks kuidagi eraelu puutumatust riivata.

Seega on linnavalitsus jätnud õigusvastaselt osa teabest väljastamata ja rikkunud sellega vaide esitaja Põhiseadusest tulenevat õigust saada avalikuks kasutamiseks mõeldud teavet.

Võttes arvesse eeltoodut palun kontrollida kas Pärnu linnavalitsus on täitnud teabenõude 24.04.2010 seadusega ettenähtud korras ja väljastanud kogu teabe mille saamiseks oli allakirjutanul õigus.

- kohustada Pärnu linnavalitsust väljastama dokument 4.2-1/63/2020
- väljastama dokumendid koos ametnike nimedega keda asendati.
- väljastama dokumendid koos asendamise põhjusega kui see ei riiva eraelu puutumatust (näiteks korraline puhkus)

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite järelepärimise Erasiku vaide menetluses. Vastame esitatud küsimustele.

1. Palun selgitada, kuidas asendatava nime avalikustamine ilma asendamise põhjust välja toomata kahjustaks tema eraelu puutumatust?

Vastus: Asendustasu makstakse enamasti juhtudel, kui asendatakse töövõimetuslehel viibivat teenistujat, tavapärase puhkuse asendamise eest ametijuhendijärgsele asendajale ei maksta. Seega juhul, kui väljastatavas käskkirjas katta asendatava puhul kinni vaid asendatava töölt eemal viibimise põhjus, riivab see ülemääraselt asendatava eraelu puutumatust. Asjaolu, et konkreetne teenistuja on eraelulistel põhjustel viibinud töölt eemal, riivaks selle teenistuja õigust eraelule.

2. Miks ei väljastatud vaide esitajale 23.04.2020 dokumenti nr 4.2-1/63/2020?

Vastus: Tegemist oli inimliku eksitusega. Selle avastamise järel edastasime dokumendi taotlejale (21.05.2020 nr 4.3-7/3720-2).

3. Palun edastada Andmekaitse Inspektsiooni vaide esitaja poolt soovitud 10 asendustasu maksmise 2 (4)

käskkirja, milles selgitada, kuidas igas dokumendis nii nime kui asendamise põhjuse avalikustamine riivaks isiku eraelu puutumatus, sh kui asendamise põhjus on eraeluline, siis kuidas ainult nime avalikustamine ilma asendamise põhjusega riivab asendatava eraelu puutumatus.

Vastus: Edastame soovitud käskkirjad (lisatud). Vastus Teie küsimusele on toodud kirja esimeses punktis.

Kuna Andmekaitse Inspeksioonile jäi selgusetuks, milles seisneb oluline riive asendatava eraelule, kui ei avalikustata töölt eemal viibimise eraelulist põhjust, milliseid võib olla erinevaid, siis tegi inspeksioon Pärnu Linnavalitsusele täiendava järelepärimise.

Esitasite seoses Erasiku vaidega täiendava järelepärimise, milles palute täiendavalt selgitada, milles seisneb asendatava nime avaldamisega oluline riive tema eraelu puutumatusel, kui pole avalikustatud töölt eemal viibimise eraelulist põhjust.

Vastus: Asendustasu maksmine on meil reguleeritud Pärnu Linnavalikogu 30.11.2017 määrusega nr 5 „Pärnu Linnavalitsuse palgajuhend“. Palgajuhend näeb ette, et asendustasu makstakse, kui asendamine ei tulene teenistuja ametijuhendist või tingib võrreldes ametijuhendis ettenähtuga töökoormuse olulise suurenemise (§ 8 lg 1). Seega enamikel juhtudel on asendamine asendaja ametijuhendijärgne ülesanne ja asendamise eest asendustasu ei maksta. Palgajuhendis on eraldi reguleeritud töövõimetuslehel viibiva teenistuja asendamine, nähes ette, et asendustasu makstakse, kui asendatav viibib töövõimetuslehel kauem kui 5 tööpäeva järjest (§ 8 lg 2).

Seega nagu me oma vastuses järelepärimisele viitasime, on peaaegu kõik asendustasu maksmised seotud sellega, et asendatav viibib haigus- või hoolduslehel. Asendustasu makstakse ka juhtudel, kui asendatav teenistukoht on täitmata, ent siis ei ole isiku nime käskkirjas mainitud ja käskkirjad on avalikud. Olukordades, kus asendatav viibib puhkusel või mõne päeva muudel põhjustel töölt eemal, asendustasu ei maksta – tegemist on asendaja ametijuhendijärgse ülesandega. Kui avalikustada asendustasu maksmise käskkirjades asendatava teenistuja nimi, on sellest lihtsalt järeldatav, et teenistuja on viibinud töövõimetuslehel.

Meie hinnangul kaalub asendatava teenistuja õigus eraelu puutumatusel üles teabenõudja soovi saada teada nimeliselt, kelle asendamise eest on asendajale asendustasu makstud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avalik teave

AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud avalikke ülesandeid täites. Antud juhul ei ole vaidlust selles, et teabenõudes soovitud asendustasude maksmise käskkirjade puhul on tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes.

AvTS § 3 lg-st 2 tulenevalt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes. Teabenõude täitmisest keeldumisel, sh ka juhul kui keeldutakse osaliselt teabe väljastamisest, tuleb keeldumist põhjendada (AvTS § 23 lg 3). Eeltoodu tähendab seda, et kui keeldutakse mingis osas teabe väljastamisest, siis peab keeldumisest teabenõudjal olema arusaadav, miks mingit teavet ei väljastata. Üldist viidet, et soovitud teabe väljastamine riivab eraelu puutumatus, kui ei selgitata milles riive seisneb, ei saa pidada nõuetekohaseks põhjenduseks.

Teabenõude täitmine

Antud juhul esitas vaide esitaja Pärnu Linnavalitsusele teabenõude, milles palus väljastada 10 asendustasu maksmise käskkirja koos isikute nimedega kes asendas ja keda asendas. Juhul kui asendamise põhjus (haigus vm selline) riivab eraelu puutumatus siis katta põhjus kinni. Vaide 3 (4)

esitaja leidis, et piiranguga ei saa kindlasti olla isikute nimed (ega ka asendamise põhjus kui see ei riiva eraelu).

Vastuses teabenõudele väljastas Pärnu Linnavalitus 9 käskkirja, milles oli kinni kaetud asendatava nimi ja asendamise põhjus. Keeldumist põhjendas linnavalitus järgnevalt: „*Dokumentides on kinni kaetud asendatava eraelu oluliselt kahjustada võiv teave (alus AvTS § 35 lg 1 p 12). Linnavalitsuse hinnangul riivab info asendatava (keda asendati ja mis põhjusel) kohta isikute eraelu puutumatus.*“ Milles eraelu riive seisneb, seda linnavalituse keeldumisest ei nähtu. Seega ei saa pidada sellist keeldumist nõuetekohaseks. Samuti ei põhjendatud teabenõude vastuses, miks jäeti üks soovitud dokument väljastamata.

Vastuses Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele on Pärnu Linnavalitsus täiendavalt selgitanud, millisel juhul üldse asendustasu makstakse ning enamikel juhtudel on asendamine asendaja ametijuhendijärgne ülesanne, millisel juhul asendamise eest asendustasu ei maksta. *Samas palgajuhendis on eraldi reguleeritud töövõimetuslehel viibiva teenistuja asendamine, nähes ette, et asendustasu makstakse, kui asendatav viibib töövõimetuslehel kauem kui 5 tööpäeva järjest (§ 8 lg 2).* Pärnu Linnavalitsus on seisukohal, et kui avalikustada asendustasu maksmise käskkirjades asendatava teenistuja nimi, on sellest lihtsalt järeldatav, et teenistuja on viibinud töövõimetuslehel.

Andmekaitse Inspektsioon tutvunud Pärnu Linnavalitsuse palgajuhendiga ning vaide esitaja poolt soovitud käskkirjadega leidis, et tegemist on käskkirjadega, kus isikud on viibinud töölt eemal enam kui 5 päeva. Seega nõustub inspektsioon Pärnu Linnavalitsuse seisukohaga, et palgajuhendist tulenevalt on võimalik järeldada asendamise põhjus. Seda seetõttu, et asendustasu makstakse üldjuhul töövõimetuslehel oleva teenistuja asendamisel. Seega, kui avalikustada asendatava nimi ning palgajuhendist on järeldatav ka asendamise põhjus, et isik viibis töövõimetuslehel, siis see riivab isiku eraelu puutumatus. Siiski juhin linnavalitsuse tähelepanu siinkohal sellele, et asendatava nime avalikustamata jätmine ei taga alati täielikult seda, et vaide esitaja ei saaks ametjuhendite kaudu välja selgitada, kelle asendamise eest lisatasu maksti. Tõsi, selle välja selgitamine nõuab täiendavalt ametjuhendite läbi vaatamist ning alati ei pruugi ka konkreetne isik olla tuvastatav, mis vähendab privaatsuse riive riski, kuid ei välista seda täielikult.

Lisaks eeltoodule pean vajalikuks juhtida tähelepanu ka sellele, et kui mõni teenistuja on näiteks viibinud mitmeid kordi töövõimetuslehel, siis saab sellest teha järeldusi ka isiku tervisliku seisundi kohta. Seega oli antud juhul asendatava nime väljastamata jätmine koos puudumise põhjusega õiguspärane. Kuna menetluse kestel on Pärnu Linnavalitsus väljastanud vaide esitajale käskkirja ulatuses, mis ei sisaldanud piiranguga teavet, mis oli jäänud teabenõude vastuses väljastamata, siis jätab Andmekaitse Inspektsioon vaide rahuldumata.

Kuna aga Pärnu Linnavalitsus ei põhjendanud teabenõude täitmisest keeldumist nõuetekohaselt, st et põhjused selgusid alles vaidemenetluse raames, siis ei saa pidada teabenõude täitmisest keeldumist nõuetekohaseks. Kuigi menetlusökonoomikast tulenevalt ei tee Andmekaitse Inspektsioon Pärnu Linnavalitsusele ettekirjutust, põhjendada keeldumist täiendavalt, kuna põhjendused on leitavad käesolevast vaideotsusest, tuleb Pärnu Linnavalitsusel edaspidi teabenõuete täitmisest keeldumisel põhjalikumalt ja teabenõudjatele arusaadavamalt põhjendada teabenõude täitmisest keeldumist.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sirje Biin
juhtivinspektor
peadirektori volitusel